

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 467/2014-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. augusta 2014 predbežne prerokoval sťažnosť V. R., zastúpenej advokátom JUDr. Jurajom Gavalčinom, Advokátska kancelária, Platanová 5, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 12 ods. 4, čl. 19 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 3 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tdo 17/2014 z 15. apríla 2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3 To 45/2013 z 26. septembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. R. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. júna 2014 doručená sťažnosť V. R. (ďalej len „sťažovateľka“) doplnená na základe výzvy ústavného súdu podaním doručeným ústavnému súdu 7. augusta 2014 vo veci namietaného

porušenia jej základných práv podľa čl. 12 ods. 4, čl. 19 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 3 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Tdo 17/2014 z 15. apríla 2014 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu“) v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 To 45/2013 z 26. septembra 2013 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“).

2. Z obsahu podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 To 45/2013 z 26. septembra 2013 uznaná vinnou z pokračujúceho prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 a 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), za ktorý jej bol uložený peňažný trest 500 € a náhradný trest odňatia slobody v trvaní jedného mesiaca. Krajský súd svojím napadnutým rozhodnutím zároveň rozhodol o oslobodení sťažovateľky spod obžaloby Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa sp. zn. Pv 326/07 z 25. augusta 2008, a to pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Trestného zákona a pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1 Trestného zákona. Najvyšší súd svojím uznesením sp. zn. 2 Tdo 17/2014 z 15. apríla 2014 odmietol sťažovateľkou podané dovolanie podľa § 382 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). V ostatnom podala sťažovateľka ústavnou súde sťažnosť.

3.1 Sťažovateľka v podanej sťažnosti brojila proti svojmu právoplatnému odsúdeniu pre pokračujúci prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona, pričom svoju argumentáciu koncentruje výlučne do sféry skutkových zistení všeobecných súdov. Ku skutkovým okolnostiam svojej právnej veci sťažovateľka poukázala predovšetkým na to, že *„Od roku 1994 poškodení poškodzovali majetok rodičov sťažovateľky a neskôr aj jej majetok. Sťažovateľka a jej matka... si predbežnými opatreniami - vstup na pozemok poškodených, žalobou na ochranu osobnosti, žalobou na náhradu škody domáhali iba zákonom povolených prostriedkov na ochranu vlastníctva.*

Tieto úkony, návrh na predbežné opatrenia, návrh na ochranu osobnosti, návrh na náhradu škody boli podľa porušovateľov práva sťažovateľky motívom vydierania a vyhrážania poškodeným zo strany sťažovateľky. Teda uplatňovanie práv zákonnými prostriedkami sú podľa porušovateľov motívom spáchania trestných činov vyhrážania resp. vydierania. ... bola z tohto trestného konania vynechaná hoci povedala, že iba v susedských hádkach s poškodenou povedala, že zavolá rómov, aby ju zbili. Priznanie... bral súd ako účelové aby pomohla sťažovateľke vyvinieť sa z trestného konania, špinavosti prischli sťažovateľke. Sťažovateľka sa domáhala preukázať svoju dôvery hodnosť aj na detektore lži. Kvalifikácia skutku bola nesprávne aplikovaná, pretože nejde o trestný čin, ale prinajmenšom by sa jednalo o priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 zák. 372/1990 Zb. o priestupkoch, i keď sa tento skutok zo strany sťažovateľky nestal.“.

3.2 Podľa názoru poškodenej závery súdov o tom, že (i) „... sa nevyhrážala poškodeným útokmi ňou samou, ale tieto mala vykonať skupina rómov.“, (ii) „Taktiež vzhľadom na viaceré podania zo strany obžalovanej na poškodeného..., boli aj jej vyhrážky, že ho zničí, keď zabezpečí, aby ho vyhodili zo zamestnania, spôsobilé, ... vyvolať u poškodeného dôvodnú obavu z ich realizácie obžalovanou.“, (iii) „... ide o dlhotrvajúci exes v jej správaní podmienený defektom v susedských vzťahoch, ktorého závažnosť z hľadiska zásahov do práv poškodených nemôže byť hodnotená ako nepatrná.“, sú arbitrárne a zjavne nekorešponujú so stavom veci, ktorý konajúce súdy interpretujú svojvoľne a účelovo. K tomuto záveru dospela sťažovateľka aj v konfrontácii s oslobodzujúcim rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 7 T 129/2010 zo 6. júna 2014 vo vzťahu k E. V., ktorá bola jednou z poškodených v jej trestnej veci a na ktorú podala aj trestné oznámenie pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona, a to z dôvodu nepreukázania viny za dôkaznej situácie tvrdenia proti tvrdeniu, čo v jej prípade malo opačný dôsledok.

3.3 Uvedené pochybenia v skutkových zisteniach všeobecných súdov viedli podľa sťažovateľky k porušeniu viacerých základných práv a slobôd, k čomu konštatovala: „Sťažnosť smeruje k namietaniu porušenia základného práva sťažovateľky podľa č. 46 ods. 1 (každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným spôsobom postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky) Ústavy SR, čl. 46 ods. 3 (každý má právo na náhradu škody

spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom) Ústavy SR, čl. 47 ods. 3 (všetci účastníci sú si v konaní podľa ods. 2 rovní) Ústavy SR, čl. 12 ods. 4 (Nikomú nesmie byť spôsobená ujma na právach pre to, že uplatňuje svoje základné práva slobody) Ústavy SR, čl. 19 ods. 1 (každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena) Ústavy SR, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Uznesením Najvyššieho súdu SR č. k. 2 Tdo 17/2014 zo dňa 15.4. 2014 a Rozsudkom Krajského súdu Žilina č.k. 3 To/45/2013 zo dňa 26. 9. 2013.“

4. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Najvyšší súd SR Uznesením č.k. 2 Tdo 17/2014 zo 15. 4. 2014 porušil základné právo... na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 a ods. 3 Ústavy SR, právo rovnosti v konaní zaručené čl. 47 ods. 3 Ústavy SR, právo uplatňovania jej práv zaručených čl. 12 ods. 4 Ústavy SR, právo na ochranu jej mena a dobrej povesti zaručenej článkom 19 ods. 1 Ústavy SR a právo podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Krajský súd Žilina Rozsudkom č.k.3 To/45/2013 zo 26. 9. 2013 porušil základné právo... na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 a ods. 3, Ústavy SR, právo rovnosti v konaní zaručené čl. 47 ods.3 Ústavy SR, právo uplatňovania jej práv zaručených čl. 12 ods. 4 Ústavy SR, právo na ochranu jej mena a dobrej povesti zaručeného čl. 19 ods. 1 Ústavy SR a právo podľa čl. 36 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Uznesenie Najvyššieho súdu SR 2 Tdo 17/2014 zo 15.4.2014 zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

4. Rozsudok Krajského súdu v Žiline 3 To/45/2013 zo 26. 9. 2013 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

5. Sťažovateľke sa priznáva finančné zadosťučinenie za porušenie jej práv v sume 25 000,- eur (slovom dvadsať päť tisíc eur) a vzniknuté trovy právneho zastúpenia.“

II.A

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

7. Sťažovateľka v podanej sťažnosti v súhrne konštatuje, že *„Dôvody, na ktorých sú založené... súdne rozhodnutia popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, a sú zjavne jednostranné (v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti) - tvrdenie proti tvrdeniu, nerovnosť zbraní, klamlivé výpovede poškodených pretože skutok sa zo strany sťažovateľky nestal, vyvodené závery súdu sú zjavne neodôvodnené a arbitrárne, sú neospravedlňiteľné a neudržateľné, ktoré mali za následok porušenie práv (záznam v odpise z registra trestov, peňažný trest v sume 500-eur, trovy konania v sume 120,- eur, strata zamestnania, sťahovanie sa za prácou, dlhodobú PN, smrť matky sťažovateľky..., nezapísanie do zoznamu*

SAK, obmedzenie výberu práce z dôvodu záznamu v odpise registra trestov GP SR, šikana počas celého konania.).“.

II. B

K namietanému porušeniu práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu

8. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je ani zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

10. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

11. Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde, ako aj pod tento článok spadá právomoc súdov rozhodnúť o oprávnenosti trestného obvinenia voči konkrétnej osobe. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prerokovanie veci (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 21. februára 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36). Právo na spravodlivé prerokovanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08). Ústavný súd napokon poznamenáva, že medzi právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jemu porovnateľným právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností, a prípadné porušenie uvedených práv je preto potrebné posudzovať spoločne.

12. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

13. Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 2 Tdo 17/2014 z 15. apríla 2014 v podstatnom uviedol:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) vec predbežne prerokoval a zisti., že nie je dôvod na odmietnutie dovolania z dôvodov uvedených v § 382 písm. a/, b/ alebo d/ až f/ Tr. por. Zároveň však zistil, že je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa §371 Tr. por.

Popis skutku v bode 1/ rozsudku okresného súdu, ktorý zostal krajským súdom nedotknutý, nepochybne obsahuje skutočnosti zodpovedajúce právnej kvalifikácii prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. pri použití § 138 písm. b/ Tr. zák.

Podľa tohto popisu došlo zo strany obvinenej k vyhrážkam ťažkou ujmom na zdraví, ba až usmrtením (tým, že poškodenej rozbije hlavu a „vykrúti krk“, čo je v hovorovej reči slangovým vyjadrením usmrtenia) a taktiež inou ťažkou ujmom (psychické zničenie poškodených, strata zamestnania poškodeného, zbitie poškodenej Rómami), teda takým spôsobom, že to mohlo vzbudiť dôvodnú obavu poškodených, pričom čin páchala po dlhší čas (od roku 1996 do mája 2007).

Neobstojí námietka, že išlo len o „silné slová v hádke“. V prípade trestného činu nebezpečného vyhrážania ide práve o verbálny delikt a ujmy, ktorých spôsobením sa obvinená vyhrážala poškodeným, reálne mohli vyvolať ich dôvodnú obavu.

Formulácia použitá v ustanovení § 360 ods. 1 Tr. zák. pritom hovorí o možnosti spôsobenia dôvodnej obavy, nie o jej spôsobení, a použitý spôsob vyhrážania takú obavu nepochybne vyvolať mohol. To platí najmä v situácii, keď nešlo o náhodný konflikt bez sprievodných vecných súvislostí, ale o slovné útoky viazané jednak na spor poškodených a..., týkajúci sa opravy oporného múru oddelujúceho pozemky dotknutých vlastníkov, a jednak žaloby... o ochranu osobnosti v pre ňu neúspešnom súdnom spore s poškodenými. Systematické pokračovanie vo vyhrážkach po dobu jedenástich rokov možnosť vzbudenia dôvodnej obavy umocňuje a kvalifikačne nezáleží na tom, kedy poškodení trestnú činnosť oznámili (čo sa týka dôkaznej relevancie, súdom zistený skutok nemôže dovolací súd v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. skúmať a meniť).

Skutok je aj dostatočne určitým spôsobom sformulovaný, pokiaľ ide o miesto, čas a spôsob jeho spáchania. Pri páchaní verbálneho deliktu v tak širokom časovom období nie je potrebné požadovať detailnú miestnu a časovú lokalizáciu všetkých slovných prejavov.

Je ešte potrebné pripomenúť, že miernejšia kvalifikácia činu (oproti kvalifikácii trestného činu vydierania) nebola použitá len z dôvodov uvedených v § 327 ods. 2 Tr. por., v čom sa najvyšší súd s krajským súdom stotožňuje.

Pokiaľ ide o závažnosť vyššiu než nepatrnú v zmysle § 10 ods. 2 Tr. zák., táto rovnako vyplýva z popisu skutku v rozsudku okresného súdu. Pri charaktere použitých vyhrážok a dĺžke tomu zodpovedajúceho konania obvinenej ide o tak vážny zásah do osobnej sféry poškodených (resp. do „iných práv a slobôd“ podľa systematiky začlenenia dotknutého trestného činu do deviatej hlavy osobitnej časti Trestného zákona), že nemôže byť posúdený len ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d/ zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch.

Aj keď obvinená nebola pred jej odsúdením súdne trestaná a je od zamestnávateľa hodnotená pozitívne, ide o dlhotrvajúci exces v jej správaní, podmienený defektom v susedských vzťahoch, ktorého závažnosť nemôže byť z hľadiska zásahu do práv poškodených hodnotená ako nepatrná.

Dovolací súd môže pri posudzovaní dôvodu dovolania uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. hodnotiť i potrebnú (vyššiu než nepatrnú) závažnosť prečinu (§ 10 ods. 2 Tr. zák.) a opierať sa pritom o dôkazy, ktoré boli v súdnom konaní vykonané, nesmie však

skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. časť vety za bodkočiarkou).

Čo sa týka námietok označených ako porušenie, zásady rovnosti strán, sú výlučne zamerané voči skutkovým zisteniam súdu, resp. ich dôkaznej nepochybnosti. Ako už bolo uvedené vyššie a ako vyplýva i z konštantnej judikatúry najvyššieho súdu, vychádzajúcej z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., dovolanie nemožno založiť na námietkach voči správnosti a úplnosti zisteného skutku (okrem dovolania ministra spravodlivosti podaného podľa §371 ods. 3 Tr. por.).

Na základe uvedeného bolo dovolanie obvinenej odmietnuté ako zrejme nedôvodné podľa § 382 písm. c/ Tr. por.»

14. Krajský súd v rozsudku sp. zn. 3 To 45/2013 z 26. septembra 2013 uviedol:

„Krajský súd na základe podaného odvolania preskúmal podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote, oprávnenou osobou a že toto je čiastočne dôvodné.

Preskúmaním spisu krajský súd zistil, že pokiaľ ide o vykonanie dôkazov na hlavnom pojednávaní pred prvostupňovým súdom, v konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku sa postupovalo podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku, ktorých zmyslom je zabezpečiť náležité zistenie skutkového stavu. Okresný súd vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre jeho rozhodnutie. Dôkazná situácia preto aj podľa názoru krajského súdu umožňuje vo veci objektívne a spravodlivo rozhodnúť. Pokiaľ však ide o hodnotenie vykonaných dôkazov prvostupňovým súdom, s týmto sa krajský súd nestotožňuje vo vzťahu k bodom 2/ a 3/ napadnutého rozsudku.

V súvislosti s výrokom o vine v bode 1/ napadnutého rozsudku, keď bola obžalovaná uznaná za vinnú zo spáchania pokračovacieho trestného činu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák., krajský súd poznamenáva, že k tejto právnej kvalifikácii už zaujal stanovisko vo svojom uznesení sp.zn. 3To/97/2010 z 11.11.2010, keď konštatoval, že podľa jeho názoru mal byť skutok správne kvalifikovaný ako trestný čin vydierania, pričom k zmene kvalifikácie nebolo možné pristúpiť z dôvodov ustanovenia § 327 ods. 2 Tr. por., nakoľko odvolanie v neprospech obžalovanej nepodal prokurátor.

Pokiaľ však ide o dôkaznú situáciu vo vzťahu k tomuto bodu rozsudku, nebolo ani podľa názoru krajského súdu vzhľadom na zabezpečené dôkazy potrebné doplniť dokazovanie v rozsahu požadovanom obžalovanou. Okresný súd potom podľa názoru krajského súdu postupoval správne, keď návrhy obžalovanej na doplnenie dokazovania odmietol a jeho postup aj podľa názoru krajského súdu zodpovedá ustanoveniu § 272 ods. 3 Tr. por. Záver prvostupňového súdu o neopodstatnenosti návrhu obžalovanej na doplnenie dokazovania považuje aj krajský súd za správny, a preto neobstojí námietka obžalovanej, že postupom prvostupňového súdu bolo porušené jej právo na obhajobu. Právom na obhajobu nemožno rozumieť, že súd musí nevyhnutne vyhovieť všetkým návrhom obžalovanej na doplnenie dokazovania bez toho, aby sám posúdil opodstatnenosť a potrebnosť doplnenia dokazovania. Vo vzťahu k výroku o vine v bode 1/ napadnutého rozsudku preto krajský súd konštatuje, že tento výrok vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, a preto zodpovedá zákonu.

Krajský súd nepovažuje za opodstatnené ani tie námietky obžalovanej, v ktorých uvádza porušovanie viacerých zásad trestného konania pred prvostupňovým súdom. Ukladanie poriadkových pokút, resp. úkony smerujúce k zisteniu zdravotného stavu obžalovanej nemožno považovať za porušenie príslušných ustanovení Trestného poriadku prvostupňovým súdom, a to ani vtedy, ak k takémuto postupu má iný názor nadriadený súd. V tejto súvislosti krajský súd poznamenáva, že ide o riadne inštitúty trestného konania, ktoré považoval prvostupňový súd v určitom štádiu konania za opodstatnené.

Krajský súd sa nestotožňuje ani s námietkou obžalovanej vo vzťahu k bodu 1/ napadnutého rozsudku, že prvostupňový súd nemal záujem zistiť skutočný stav veci, keď neuveril obhajobe obžalovanej, ale len tvrdeniam poškodených. V súvislosti s hodnotením dôkazov prvostupňovým súdom vo vzťahu k bodu 1/ napadnutého rozsudku krajský súd poukazuje na svoj názor vyslovený v rozhodnutí sp. zn. 3To/97/2010 z 11.11.2010 s tým, že postup prvostupňového súdu týkajúci sa hodnotenia dôkazov považuje za zodpovedajúci zákonu.

Pokiaľ obžalovaná namietala, že jej prípadné vyjadrenia na adresu poškodených neboli takého charakteru, že by mohli u poškodených vzbudiť dôvodnú obavu o život, resp. zdravie, krajský súd sa s takýmto názorom obžalovanej nestotožňuje. Je zrejmé, že obžalovaná sa nevyhrážala poškodeným priamymi útokmi ňou samou, ale tieto mala

vykonať skupina Rómov. Taktiež vzhľadom na viaceré podania zo strany obžalovanej na poškodeného..., boli aj jej vyhrážky, že ho zničí, keď zabezpečí, aby ho vyhodili zo zamestnania, spôsobilé podľa názoru krajského súdu vyvolať u poškodeného dôvodnú obavu z ich realizácie obžalovanou.

Na trestnoprávnej zodpovednosti obžalovanej nemení nič ani skutočnosť, že medzi ňou a poškodenými existujú dlhoročné susedské spory a že sama obžalovaná bola - ako tvrdí v odvolaní - v minulosti obeťou útoku zo strany poškodenej...

Ani dlhoročné susedské spory a negatívny vzťah medzi obžalovanou a poškodenými neopravňujú obžalovanú, aby vzájomné konflikty s poškodenými riešila spôsobom uvedeným v bode 1/ napadnutého rozsudku.

Výrok prvostupňového súdu o vine obžalovanej v bode 1/ napadnutého rozsudku, aj napriek výhradám obžalovanej uvedeným v podanom odvolaní, preto považuje krajský súd za zákonný.

Krajský súd sa však stotožňuje s námietkami obžalovanej vo vzťahu k bodom 2/ a 3/ napadnutého rozsudku, keď obžalovaná bola uznaná za vinnú zo spáchania prečinov krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zák. a ohovárania podľa § 373 ods. 1 Tr. zák. Krajský súd poznamenáva, že už vo svojom zrušujúcom rozhodnutí sp.zn. 3To/97/2010 z 11.11.2010 konštatoval, že pokiaľ nebude objektívne preukázané, že údaje uvádzané obžalovanou v trestnom oznámení, resp. oznámení adresovanom zamestnávateľovi poškodeného... nie sú pravdivé a najmä, že obžalovaná o ich nepravdivosti vedela, nemôže byť jej konanie posudzované ako trestný čin krivého obvinenia, resp. ohovárania. V tejto súvislosti krajský súd poznamenáva, že ani po doplnení dokazovania prvostupňovým súdom takýto záver z vykonaných dôkazov bezpečne a nepochybne nevyplýva. Nie je preto podstatná ani skutočnosť ako formulovala obžalovaná trestné oznámenie, či vo forme podozrenia alebo jednoznačných faktov. Taktiež ani úmysel obžalovanej privodiť trestné stíhanie poškodeného nepostačuje k uznaniu jej viny, keďže nebolo spoľahlivo preukázané, že údaje, ktoré uviedla v trestnom oznámení, resp. oznámení adresovanom zamestnávateľovi poškodeného, boli nepravdivé a ona o ich nepravdivosti vedela. Doposiaľ podľa názoru krajského súdu nebolo objektívne a jednoznačne vyvrátené tvrdenie obžalovanej, že... ubytoval viacerých hostí za poplatok. K tejto skutočnosti obžalovaná predložila ako svoje poznatky čísla viacerých ŠPZ konkrétnych vozidiel ubytovaných hostí.

Aj keď poškodený... a jeho manželka tvrdili, že ubytovávali síce ľudí, ale bez odplaty - ako svojich známych, toto ich tvrdenie podľa názoru krajského súdu nebolo dostatočne preverené. Prvostupňový súd uveril tvrdeniu poškodených, že pokiaľ ubytovávali hostí, bolo to bez odplaty. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje aj na samotné vyjadrenie poškodených z 20.3.2013 k odvolaniu obžalovanej (č. l. 975), kde priamo poškodení v súvislosti s ubytovaním hostí uvádzajú, že pokiaľ aj prenajímali nehnuteľnosť a získavali finančne z nájmu (správne má byť zrejme získavali financie z nájmu), túto skutočnosť ani pracovníkom daňového úradu a ani polícii netajili. Aj zo spisu ČVS: ORP-485/OVK-KK-2007 týkajúceho sa trestného oznámenia podaného obžalovanou je zrejmé, že tvrdenia obžalovanej uvádzané v trestnom oznámení neboli dostatočne preverené. Taktiež pokiaľ ide o oznámenie obžalovanej zaslané zamestnávateľovi poškodeného..., zo spisu vyplýva, že obžalovaná v tomto oznámení uvádzala svoje vlastné poznatky, ako aj poznatky jej matky. Je nesporné, že obžalovaná uviedla v oznámení tie skutočnosti, ktoré videla - privážanie časti nábytku poškodeným a uviedla aj skutočnosti, o ktorých sa dozvedela od svojej matky, ktorá ich vedela od kolegu poškodeného – pána... - išlo o čierne ubytovanie hostí. V tomto smere nebolo vyvrátené tvrdenie obžalovanej, že v oznámení uviedla len to, čo skutočne videla, resp. počula od svojej matky. Skutočnosť, že poškodený odvážal z hotela určité časti nábytku bola objektívne preukázaná. Takýto údaj uvedený v oznámení preto nemožno považovať za údaj, o ktorom by obžalovaná vedela, že je nepravdivý. Pokiaľ aj svedok... poprel, že by matke obžalovanej rozprával o čiernom ubytovaní hostí zo strany poškodeného..., obžalovaná keďže túto informáciu mala sprostredkované od svojej matky, vzhľadom aj na svoje konkrétne poznatky, nemala podľa názoru krajského súdu dôvod sa domnievať, že ide o informáciu nepravdivú.

Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania podľa názoru krajského súdu nebolo objektívne a bez akýchkoľvek pochyb preukázané, že obžalovaná či už v trestnom oznámení, resp. oznámení zamestnávateľovi poškodeného... uvádzala nepravdivé údaje, o nepravdivosti ktorých by aj vedela. Za takýchto okolností ani prípadný úmysel obžalovanej privodiť trestné stíhanie poškodeného nepostačuje k vyvodu jej trestnoprávnej zodpovednosti v zmysle podanej obžaloby.

Krajský súd preto na základe podaného odvolania, keďže sa stotožnil s odvolacími námietkami obžalovanej vo vzťahu k bodom 2/ a 3/ napadnutého rozsudku, zrušil rozsudok

prvostupňového súdu ohľadom skutkov kvalifikovaných ako prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zák. a prečin ohovárania podľa § 373 ods. 1 Tr. zák. a sám postupom podľa § 285 písm. b) Tr. por. obžalovanú spod obžaloby oslobodil z dôvodu, že tieto skutky nie sú trestným činom. Vo vzťahu k bodu 3/ napadnutého rozsudku krajský súd do skutku uviedol aj čiastkový útok, ktorého sa dopustila obžalovaná vo vzťahu k poškodenej... tak, aby celý skutok uvedený v bode 3/ sa zhodoval so skutkom uvedeným v bode 3/ v podanej obžalobe.

Vzhľadom na oslobodzujúci výrok krajského súdu pokiaľ ide o skutky uvedené v bodoch 2/ a 3/ podanej obžaloby, krajský súd potom zmenil aj výrok o treste. Pre pokračujúci prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. uložil obžalovanej peňažný trest vo výmere 500,- Eur s náhradným trestom odňatia slobody vo výmere 1 mesiac pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený. Krajský súd prihliadol najmä na osobu obžalovanej, ktorá doposiaľ súdne trestaná nebola, prihliadol tiež na dobu, ktorá uplynula od spáchania skutku - viac ako 6 rokov, na okolnosti prípadu, spôsobený následok, pričom mal na zreteli aj fakt, že konanie obžalovanej bolo dôsledkom dlhoročných susedských sporov s poškodenými, ktoré vyústili až do ich vzájomného nepriateľského vzťahu, pričom ako vyplýva zo spisu, na existencii takéhoto stavu nemožno vylúčiť ani prípadný podiel zodpovednosti poškodených. Peňažný trest uložený krajským súdom možno považovať za spravodlivý a objektívny obraz potrieb individuálnej a generálnej prevencie. Takýto trest podľa názoru krajského súdu v plnej miere odzrkadľuje závažnosť spáchaného prečinu, ako aj možnosť nápravy a pomery obžalovanej. Ide o trest, ktorý je spôsobilý zároveň vyjadriť aj morálne odsúdenie obžalovanej spoločnosťou.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti preto krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.“

15. Ústavný súd považuje v prvom rade za podstatné uviesť, že podľa už spomenutej konštantnej judikatúry nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Ústavný súd teda pripomína už spomenutý

obmedzený rozsah jeho právomoci preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov, Trestný poriadok a Trestný zákon nevynímajúc, viedli k rozhodnutiu vo veci samej. K tomu dodáva, že nepatrí do jeho právomoci zaoberať sa rozhodnutím o vine a treste (II. ÚS 31/94) ani otázkou právnej kvalifikácie skutku, ktorý je predmetom trestného stíhania a o ktorom sa s konečnou platnosťou koná a rozhoduje pred všeobecnými súdmi (I. ÚS 18/00). Inými slovami, úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (m. m. I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy taktiež vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 19/02).

16. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutých rozhodnutí najvyššieho súdu a krajského súdu vrátane sťažovateľkou prezentovaných nosných úvah (pozri bod 3, pozn.) konštatuje, že tak najvyšší súd ako súd dovolací, ako aj krajský súd ako súd odvolací konali v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretovali a aplikovali, ich úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávných a procesnoprávných zákonných ustanovení sú napadnuté rozhodnutia krajského súdu a najvyššieho súdu aj náležite odôvodnené. Tak krajský súd, ako aj najvyšší súd vo svojich napadnutých rozhodnutiach primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim spôsobom reflektovali na sťažovateľkou vznesené obhajobné tvrdenia a ňou udané pochybenia v skutkových zisteniach a hodnotiacich úsudkov všeobecných súdov, ku ktorým v primerane podrobnej svojej argumentácii zdôvodnili svoje úvahy opierajúc sa o skutkové zistenia plynúce z vykonaného dokazovania a z nich odvodené právne závery.

17. V súvislosti so sťažovateľkou deklarovanej nespokojnosti s napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva

na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Taktiež podľa už mnohonásobne judikovaného názoru ústavného súdu práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôžu byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania.

18. Na podporu svojich záverov ústavný súd zvyrazňuje, že súčasťou práva na spravodlivé konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uviedol: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad“ (napr. *Georgidias c. Grécko* z 29. mája 1997, Recueil III/1997). Európsky súd pre ľudské práva ale zároveň tiež pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho konania považovaný za rozhodujúci (porovnaj napr. rozsudok vo veci *Ruiz Torijo c. Španielsko* z 9. decembra 1994, *Annuaire*, č. 303-B). Aj podľa judikatúry ústavného súdu odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05).

19. Ústavný súd uzatvára, že právne závery krajského súdu a najvyššieho súdu nie je možné považovať za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené, v dôsledku čoho nezistil

príčinnú súvislosť medzi týmito napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu a sťažovateľkou namietaným porušením označeného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť sťažovateľky v tejto jej časti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

20. Sťažovateľka v podanej sťažnosti namietala aj porušenie ďalších základných práv, resp. ustanovení ústavy a listiny, a to podľa čl. 12 ods. 4, čl. 19 ods. 1, čl. 46 ods. 3, čl. 47 ods. 2 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu, a to v rovine rovnakej argumentačnej línie ako pri namietaní už spomenutých práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. od porušenia týchto práv odvodzovala aj porušenie ďalších ňou označených práv, resp. ustanovení ústavy a listiny. Vzhľadom na to, že ústavný súd po ústavnom prieskume napadnutých rozhodnutí krajského súdu a najvyššieho súdu nedospel k porušeniu práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť ani k porušeniu ďalších sťažovateľkou označených práv podľa ústavy a listiny a preto jeho sťažnosť aj v tejto ostatnej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

21. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky (zrušenie napadnutých rozhodnutí všeobecných súdov, vrátenie veci na ďalšie konanie, priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a priznanie náhrady trov konania) v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. augusta 2014